

Леся КОРШАК,

курсант 207 н.г. навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук, старший
викладач кафедри тактичної підготовки
Національної академії внутрішніх справ

Олександр ВОЛЯНИЮК

ВЗАЄМОДІЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ (НПУ, СБУ, ЗСУ) У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ТА БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ КООРДИНАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ

Забезпечення публічного порядку та безпеки є однією з ключових функцій держави, особливо в умовах війни. Протидія ворожим диверсантам, охорона критичної інфраструктури, підтримання правопорядку серед цивільного населення вимагають скоординованих дій усіх силових структур країни.

Перед правоохоронними органами постало нове завдання – забезпечити публічний порядок та безпеку в умовах бойових дій. Для ефективною протидії ворогу Національна поліція України (НПУ), Служба безпеки України (СБУ) та Збройні Сили України (ЗСУ) були змушені налагодити тісну взаємодію.

Правові засади взаємодії правоохоронних органів у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки в умовах воєнного стану регулюються Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [1], Законом України «Про Національну поліцію» [2], Законом України «Про Службу безпеки України» [3] та іншими нормативно-правовими актами.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про Національну поліцію», одним з її основних завдань є «забезпечення публічного порядку та безпеки громадян» [2]. У воєнний час це завдання ускладнюється через загрозу обстрілів, диверсійних атак та присутність ворожих диверсantів і найманців на звільнених територіях. Для ефективного виконання повноважень поліція почала тісно співпрацювати з СБУ та ЗСУ.

Взаємодія НПУ із ЗСУ більш помітна у звільнених від окупації населених пунктах. Тут правоохоронці спільно із військовими забезпечують публічний порядок, перевіряють документи у цивільних осіб, виявляють залишки ворожих диверсantів [4].

Взаємодія НПУ та СБУ відбувається у сфері протидії диверсійним групам противника та забезпечення безпеки критичної інфраструктури. Завдяки обміну розвіданими вдається оперативно реагувати на загрози тероризму та диверсій.

Загалом взаємодія НПУ, СБУ та ЗСУ спрямована на захист цивільного населення, недопущення диверсій, забезпечення публічної безпеки в умовах війни. Високий рівень координації між силовими структурами сприяє підвищенню обороноздатності України та успішному веденню бойових дій [4].

Всупереч наявності законодавчої бази, на практиці виникає низка проблем, пов'язаних із координацією діяльності НПУ, СБУ та ЗСУ у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки в умовах воєнного стану:

- дублювання повноважень та функцій – це призводить до неефективного використання ресурсів та може спричинити конфлікти юрисдикції;

- недостатня узгодженість дій, відсутність чітких процедур обміну інформацією та спільного планування операцій може знизити ефективність протидії загрозам;

- розбіжності у підходах до забезпечення публічного порядку та безпеки. правоохоронні органи можуть мати різні пріоритети та стратегії, що ускладнює координацію зусиль;

- недостатня кваліфікація та підготовка персоналу, брак спеціалізованих знань та навичок у сфері взаємодії правоохоронних органів може негативно позначитися на ефективності спільних операцій [6, с. 61].

Для розв'язання цих проблем необхідно вдосконалити нормативно-правову базу, створити спеціалізовані координаційні центри, розробити уніфіковані протоколи та стандартні операційні процедури, проводити спільні навчання та тренування, а також вивчати та впроваджувати кращі міжнародні практики.

Заходи, що спрямовані на оптимізацію координації діяльності НПУ, СБУ та ЗСУ у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки в умовах воєнного стану:

- 1) Удосконалення нормативно-правової бази. Необхідно внести зміни до законодавства, які чітко визначатимуть повноваження та сфери відповідальності кожного правоохоронного органу, а також встановлюватимуть механізми їхньої взаємодії.

- 2) Створення спеціалізованих координаційних центрів. Ці центри повинні забезпечувати ефективний обмін інформацією, спільне планування операцій та узгодження дій правоохоронних органів.

- 3) Розробка уніфікованих протоколів та стандартних операційних процедур. Це дозволить узгодити підходи до забезпечення публічного порядку та безпеки та підвищити ефективність спільних дій.

4) Проведення спільних навчань та тренувань. Регулярні тренування сприятимуть підвищенню професійної кваліфікації персоналу та налагодженню тісної співпраці між НПУ, СБУ та ЗСУ.

5) Залучення міжнародного досвіду. Вивчення успішних практик взаємодії правоохоронних органів в умовах воєнного стану в інших країнах може допомогти у розробці ефективних рішень [5, с. 94].

Таким чином, забезпечення публічного порядку та безпеки в умовах воєнного стану вимагає тісної взаємодії між НПУ, СБУ та ЗСУ. Проте, на поточному етапі координація діяльності цих органів стикається з низкою проблем, пов'язаних із дублюванням повноважень, недостатньою узгодженістю дій, розбіжностями у підходах та недостатньою кваліфікацією персоналу. Лише шляхом комплексної оптимізації координації діяльності НПУ, СБУ та ЗСУ можна забезпечити ефективне забезпечення публічного порядку та безпеки в умовах воєнного стану та успішно протидіяти загрозам національній безпеці України.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII. Відомості Верховної Ради України, 2015, № 28, ст. 250.

2. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України, 2015, № 40-41, ст. 379.

3. Закон України «Про Службу безпеки України» від 25.03.1992 № 2229-XII. Відомості Верховної Ради України, 1992, № 27, ст. 382.

4. Діяльність державних органів в умовах воєнного стану: збірник матеріалів Міжнародного науково-практичного онлайн-семінару (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 29 квітня 2022 року). Кривий Ріг, 2022. 498с. URL: <http://surl.li/dsqkr>.

5. Кузьменко О.В. (2023). Удосконалення законодавства про взаємодію правоохоронних органів у забезпеченні публічного порядку та безпеки в умовах воєнного стану. Юридичний вісник, 1 (64), 93–99.

6. Яриш О.Н. (2022). Взаємодія правоохоронних органів у забезпеченні публічної безпеки та порядку в умовах воєнного стану. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ, (1), 56–67.